

ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАЗАХСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. С.СЕЙФУЛЛІНА
УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В КРАКОВІ
БІЛОРУСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВИЙ КЛУБ «SOPHUS»

НАЦІОНАЛЬНЕ ВИРОБНИЦТВО Й ЕКОНОМІКА В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Збірник наукових праць
міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції

30 жовтня 2015 року
Україна, м. Кам'янець-Подільський

УДК 63.001:65.001:30.001:10.001
ББК 65.9 (4укр)-55
Н 35

Національне виробництво й економіка в умовах реформування: стан і перспективи інноваційного розвитку та міжрегіональної інтеграції: зб. наук. праць міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 30 жовтня 2015 р. (ПДАТУ, м. Кам'янець-Подільський). – Тернопіль : Крок, 2015. – 395 с.

ISBN 978-617-692-299-5

Збірник містить наукові доповіді міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції “Національне виробництво й економіка в умовах реформування: стан і перспективи інноваційного розвитку та міжрегіональної інтеграції” (Кам'янець-Подільський, 30 жовтня 2015 р.), яка відбулася на web-сайті www.sophus.at.ua, з актуальних технологічних, технічних, економічних, соціальних та екологічних проблем і напрямів розвитку України, інших держав та сучасного суспільства загалом.

Збірник буде розміщений в системі РІНЦ (договір №1005-03/2015К від 24.03.2015 р.)

Редакційна колегія:

Іванишин В.В., д.е.н., проф., ректор - голова редакційної колегії; Бендера І.М., д.пед.н., проф.; Водяник І.І., д.т.н., проф.; Гораш О.С., д.с.-г.н., проф.; Желавський М.М., д.вет.н., доцент.; Мазур Н.А., д.е.н., проф.; Місюк М.В., д.е.н., проф.; Попович М.Д., д.філ.н., доцент; Рудик В.К., д.е.н., в.о. професора; Цвігун А.Т., д.с.-г.н., проф.; Чикуркова А.Д., д.е.н., професор; Бакушевич Я.М., к.т.н., проф.; Гаврилянчик Р.Ю., к.с.-г. наук., доцент; Гарасимчук І.Д., к.т.н., доцент; Гуцол Т.Д., к.т.н. доцент; Збаравська Л.Ю., к.пед.н., доцент; Зеленський В.А., к.с.-г.н., доцент; Кушнір Л.А., к.е.н., доцент; Сава А.П., к.е.н., с.н.с.; Семенишена Н.В., к.е.н., доцент

Рекомендовано до друку Вченою радою
Подільського державного аграрно-технічного університету
(протокол № 3 від 29.10.2015 р.)

Відповідальний за випуск:

к.с.-г.н., Гаврилянчик Р.Ю.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ISBN 978-617-692-299-5

© ГО «Науковий клуб «СОФУС»,
Подільський державний аграрно-технічний університет, 2015
© Крок, 2015

Шевченко А.В. ПОДОЛАННЯ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ ШЛЯХОМ РОЗБУДОВИ КЛАСТЕРНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	355
Штока Є.Г. УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ В ЕКОНОМІЦІ ЗНАНЬ	356
Шурпенкова Р.К., Демко І.І. УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ МОБІЛІЗАЦІЇ ВНУТРІШНІХ РЕЗЕРВІВ	359
Щербатюк В.В. АУДИТОРСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ РЕФОРМИРОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ	361
Юшкова Н.Г. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ИНСТРУМЕНТАРИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО СТРАТЕГИРОВАНИЯ ТЕРРИТОРИАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ	364
Ярошенко С.В. БАНКІВСЬКА ГАРАНТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ТОРГОВОГО ФІНАНСУВАННЯ	366
Яцух О.О. ОЦІНКА ДЕЯКИХ ЗМІН В ДЕРЖАВНІЙ ПОЛІТИЦІ ЩОДО ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	368

СОЦІАЛЬНИЙ БЛОК ДОСЛІДЖЕНЬ

SOCIAL UNIT OF RESEARCH

Васильсва О.М. ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ	371
Збаравська Л.Ю. ВИВЧЕННЯ ФІЗИКИ В АГРАРНО-ТЕХНІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	373
Клібайс Т.В. ВПЛИВ НАСТАНОВЛЕННЯ НА ДИНАМІКУ МОТИВІВ СУБ'ЄКТІВ З РІЗНИМИ АТРИБУТИВНИМИ СТИЛЯМИ	376
Костерина И.В. ЧТЕНИЕ И СОВРЕМЕННАЯ МОЛОДЕЖЬ (ПО РЕЗУЛЬТАТАМ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ)	379
Кулініч О.А., Зарецька Л.М. МІСЦЕ І РОЛЬ ОСВІТИ В ІНСТИТУЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	381
Опар Н.В. ІНФОРМАЦІЙНІ ТА КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	383
Перебудова Т.В. ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	386
Райкова Т.С., Шарпова Т.А. АНДРАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ	389
Семенишина І.В. УМОВИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА	391
Сергиенко С.Ю. САМОВОСПИТАНИЕ В ЖИЗНИ СОВРЕМЕННОГО ЧЕЛОВЕКА	393

Клібайс Т.В., к.психол.н., старший викладач
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

ВПЛИВ НАСТАНОВЛЕННЯ НА ДИНАМІКУ МОТИВІВ СУБ'ЄКТІВ З РІЗНИМИ АТРИБУТИВНИМИ СТИЛЯМИ

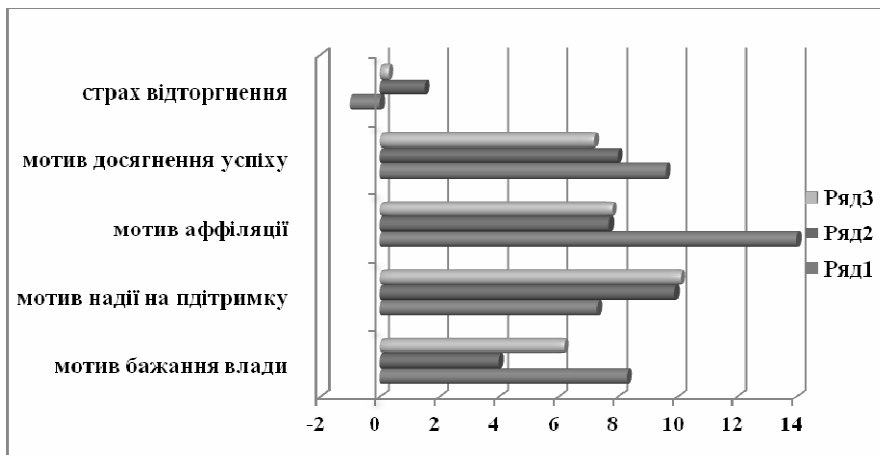
Актуальність дослідження впливу настановлення на мотиваційну сферу суб'єктів з різними атрибутивними стилями обумовлено унікальними особливостями буденної свідомості українців, що виключає можливість прямого перенесення на вітчизняну спільноту результатів досліджень атрибутивних стилів, проведених в інших країнах. Отримані вітчизняними вченими дані вказують на те, що незважаючи на високу емоційність українців, оптимістичні очікування щодо майбутніх подій, вони виявляють екстернальність і віктимність в сьогоденні» [1, 2, 3].

Слід зазначити, що такі етнічні особливості атрибуції в свідомості українців у поєднанні з високими вимогами сучасного суспільства і швидкими соціальними та політичними перетвореннями, які відбуваються в Україні, створюють серйозні труднощі, як для окремої людини, так і для суспільства в цілому. *Стиль каузальної атрибуції* – схильність до певного типу причинної інтерпретації подій, «стійка особистісна характеристика, яка створює одну з центральних структур особистості, що визначає загальний тип сприйняття подій і поведінки стосовно них» [4, с. 170].

Для експериментального вивчення впливу зовнішнього настановлення на суб'єктів з різними атрибутивними стилями було залучено 136 учасників, у віці від 20 до 40 років, з них 31 – чоловіки, 105 жінки.

Досліджувані були поділені на три групи, рівноцінні за критеріями віку, статі, атрибутивного стилю: 46 осіб – у групі № 1, по 45 осіб – у групах № 2, № 3. Учасникам експерименту було запропоновано переглянути вісім відео-сюжетів незавершених ситуацій з буденного життя, тривалістю одна-три хвилини кожна при вимкненому звуці й описати те, що в них відбувається. Для обробки текстового матеріалу було застосовано контент-аналіз за категоріями: мотиви, інструментальна діяльність та ін. Експериментально констатовано вплив настановлення на атрибутивний стиль дослужених, де залежною змінною була оцінка ситуацій респондентами, а незалежною – ситуаційний компонент (зовнішнє настановлення).

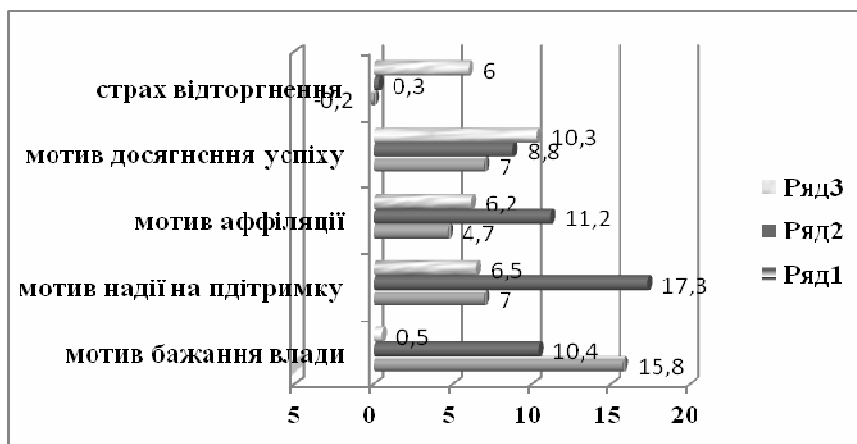
Потреби і мотиви щільно поєднані та багато в чому визначають, на думку В. І. Шалака, енергетичну складову діяльності [5]. У суб'єктів з позитивним атрибутивним стилем у групі, якій пред'являлося негативне настановлення, надія на підтримку (9,9-10,1), мотиви афіліації (7,7-7,8) залишаються майже на тому ж рівні, що і при позитивному настановленні; збільшується мотив бажання влади (4,0-6,2); дещо знижується навантаження на мотив досягнення успіху (8,0-5,0) і страх відторгнення (1,5- 0,3) див. рис. 1.

Примітки: Ряд1 – група без настановлення; Ряд2 – група з позитивним настановленням; Ряд3 – група з негативним настановленням

Рис. 1. Вплив настановлення на динаміку мотивів у суб'єктів з позитивним атрибутивним стилем

Страх відторгнення (неприйняття) в групі з негативним настановленням збільшується майже у всіх учасників дослідження, окрім учасників з позитивним атрибутивним стилем. Описані вище результати засвідчують стійкість учасників з позитивним атрибутивним стилем до негативного настановлення та адаптивну функцію атрибутивного стилю.

Примітки: Ряд1 – група без настановлення; Ряд2 – група з позитивним настановленням; Ряд3 – група з негативним настановленням

Рис. 2. Вплив настановлення на динаміку мотивів у суб'єктів з негативним атрибутивним стилем

В текстах учасників дослідження, які пояснюють події в негативному стилі, різко знижується навантаження на мотив аффіліації 11,2–6,2, мотив бажання влади 10,4–0,5; надії на підтримку 17,3–6,5, страх відторгнення – 6,0 у групі з позитивним настановленням – 0,3) (рис. 2), що свідчить про зниження довіри до оточення, зниження самооцінки, можливі складності в соціальних контактах та дезадаптивні реакції цих суб'єктів на вплив негативного настановлення.

У текстах учасників експерименту з амбівалентним атрибутивним стилем спостерігається високе навантаження на категорію мотивації, що згідно з законом мотивації

Йеркса-Додсона, може призводити до зниження ефективності діяльності. Цей феномен також проявився в низьких значеннях показників категорії інструментальна діяльність.

Позитивне і негативне настановлення призводять до збільшення навантаження на більшість видів інструментальної діяльності (крім трансляції) у респондентів з позитивним атрибутивним стилем: ретрансляцію, рух, переміщення, маніпуляцію. Категорії рух і переміщення, виходячи з слів, які їх наповнюють («рости», «йти», «розвиватися» і т.п.), відображають спрямованість цієї частини учасників експерименту до розвитку та змін, що підтверджує застосування ними різноманітних активних стратегій реагування на ситуацію та адаптивну функцію позитивного атрибутивного стилю. Учасники дослідження з *негативним атрибутивним стилем* не спрямовують свої дії на розвиток ситуації, а розмірковують і намагаються вийти з неї (в текстах респондентів з негативним атрибутивним стилем у групі, що отримала негативне настановлення, виражені категорії обробка інформації та маніпуляція, позитивне – слова-індикатори маніпуляції). Такі результати свідчать про використання пасивних стратегій вирішення ситуації та стратегії уникнення, як не сприяють досягненню суб'єктом його мети.

Таким чином, в дослідженні констатовано «буферну роль» атрибутивного стилю щодо негативного настановлення, що виявилася у підвищенні надії на підтримку, мотиву бажання влади, зниженні навантаження на страх відторгнення. Виявлено зворотний фасилітуючий вплив негативного атрибутивного стилю в проблемній ситуації, про що свідчить зниження показників спрямованості до афіліації, надії на підтримку, мотиву бажання влади, та підвищення страху відторгнення, та призводить до вибору неефективних стратегій подолання ситуації.

Список використаних джерел

1. Бондаренко, А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика. / А. Ф. Бондаренко – К. : Освіта України, 2007. – 332 с.
2. Лозовая, О. Н. Содержательная структура этнического сознания: некоторые итоги исследования [Текст] / О. Н. Лозовая // Журнал практикующего психолога. – 2007. – № 13. – С. 140–155.
3. Чепелева, Н. В. Жизненный успех как нарратив [Текст] / Н. В. Чепелева / Успішність особистості: потенціал та обмеження. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – С. 251-254.
4. Юревич, А. В. К анализу исследований каузальной атрибуции в зарубежной социальной психологии [Текст] / Юревич А. В. // Вопросы психологии. – 1986. – № 5. – С. 168–175.
5. Шалак, В. И. Современный контент-анализ. Приложения в области политологии, психологии, социологии, культурологии, экономики, рекламы. [Текст] / В. И. Шалак – М.: Омега-Л, 2009. – 272 с.

